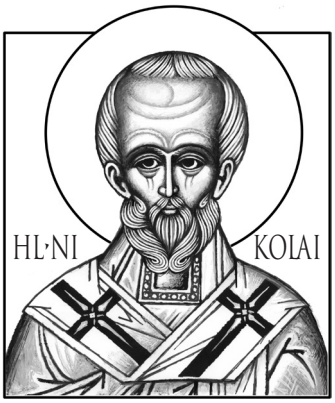

HELLIGE NIKOLAI MENIGHETS BLAD

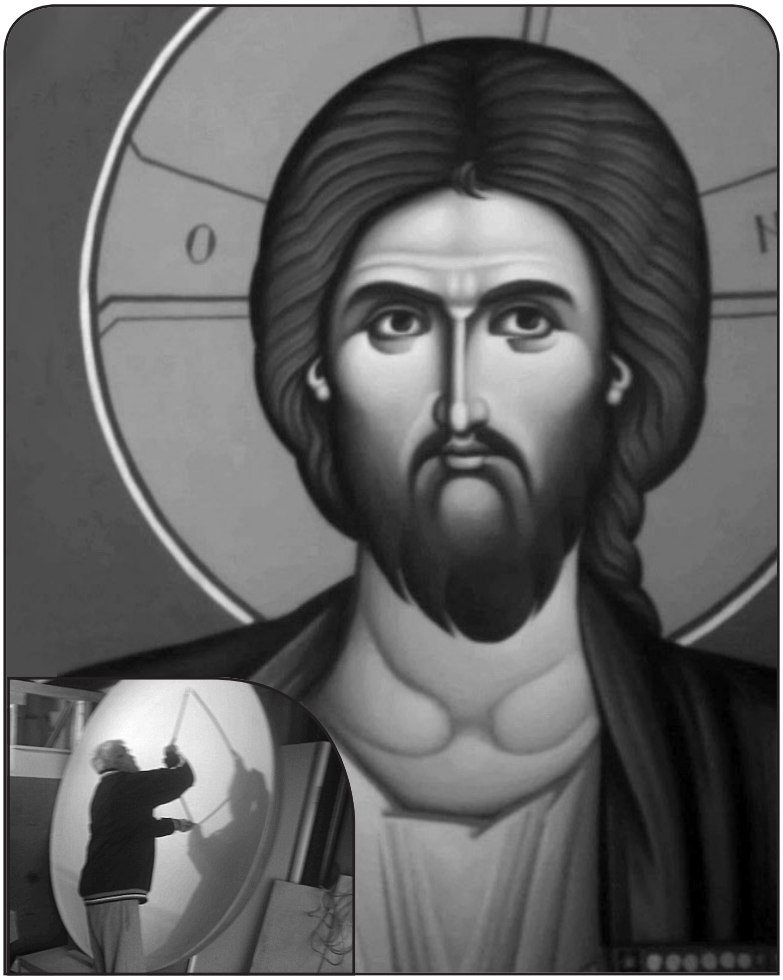

Liturgi på georgisk og norsk *i samarbeid med*

f. diakon Irakli Tsakadze

Søndag 24. november.

Førjulsbasar

De Myrrabærende Kvinners Forening

avholder sin basar

14. og 19. desember

Fine kvalitetsgaver og annet

Til et godt formål.

Velkommen!

Søndag 26. januar feirer vi

SLAVA for Hellige Sava

Etter liturgien har vi fest.

Der vil vi også høre forfatteren Ole Bjerke fortelle om hva han har funnet om krigen i Jugoslavia, som har blitt fortiet eller fordreid i våre massemedier.

№4
2013

Arbeidet på den nye kirken på Teisen fortsetter.

Murene er nå kommet opp i gesimshøyde, og snart kan takkonstruksjonen heises på plass. Når det er gjort, skal vi montere kuppelen. Selve trommelen til kuppelen er ferdig. Den er laget på skitaen i Hurdal, og er bemalt inni av Blagoe Ninkovic med Kristus Pantokrator i toppen og fire engler under (se bildet over). Oppå trommelen kommer så løkkuppelen av kobber, som lages på Løten. Vi minner om at det trengs flere gaver til saken.

Bruk konto *0532.1267426*. Takk!

DEN ORTODOKSE KIRKE I NORGE ◆ HELLIGE NIKOLAI MENIGHET ◆ Org. nr. 971 278 315
Erkebiskop Job, eksark for Konstantinopels patriark
Архиепископия православных русских Церквей в Западной Европе
Det skandinaviske prostiet

Hellige Nikolai kirke Tvetenveien 13, 0661 Oslo ◆ http://www.ortodoks.com
postgironr.: 0532 1267426 ◆ IBAN: NO91 bankkontonr.: 2050.03.19357 SWIFT: DNBANOKK
Forstander: Arkimandritt Johannes ◆ mob.: 472 71 396 ◆ e-post-adresse: fader.johannes@ortodoks.org

ADRESSER & TELEFONNUMMER

hierodiakon: fader Serafim, *mob. 934 39 016*

kor/ kantor: Stig Simeon Frøyshov
e-post: s.r.froyshov@teologi.uio.no

Menighetsråd: f. Johannes (formann), f. Serafim, Igor Rybak, Toska Struksnes, Torstein Theodor Tollefsen, Thor Stange, Stig S. Frøyshov, Valentina Balgurova.

Revisjonskommisjonen: Torhild Svele, Thomas Såheim, Zorica Ranisavljevic,
Medlemsavgift (frivillig): *kr.500,-*

Hellige Trifon Skita; *mob.: 472 71 396*
Hl. Trifon forlag og Tidsskriftene «Tabor» og «Ortodoks Røst», *www.ortodoks.org*

Kirkeforeninger og menigheter:
***St. Georg i Neiden**
St. Georgs ortodokse kapell i Neiden
starost: Oiva Jarva

***Maria Bebudelse i Bergen**
Gudstjenestested:
St. Sunniva på Florida.
Starost: Sturla Olsen, *tlf.: 56 33 09 05*
Leser: Ronald Eugene Worley
konto: 5233.05.01006
hjemmeside: www.ortodoksibergen.no

***Kristi Forklarelse i Stavanger**
Starost: Ionel Nicu Radu ,
ionel_radu@ortodoksstavanger.no
/ konto: 3265.11.10407
Hl. Martyr Elisabets kapell
hjemmeside: *http://ortodoksstavanger.no/*

***Kristi Frembærelse i Tempelet i Bodø**
Lonni Lepp, *e-post: lonnilep@online.no*
Martinus Hauglid:
e-post: martinus.hauglid@gmail.com

***Johnsegarden i Sogn og Fjordane**
Inger Johanne Enger, *6977 Bygstad*
Leser: Asbjørn Olav Flåm, *tlf. 57 71 69 00*
e-post: kboklade@online.no
Hl. apost. Johannes Teologens kapell

Gravplass: Helgøya kirkegård

Det Ortodokse Kirkeakademiet i Oslo:
fader Johannes *mob.: 472 71 396*

NKR representant: Torstein T Tollefsen

NTSF representant: f. Johannes

Forum for Ortodoks Kirkesang:
kantor: Stig Simeon Frøyshov

«De myrrabærende kvinners» forening:
Kontakt: Janette Khoury
kontonr.: 2050 29 66945

Ikonmaler: Ove N Svele, *tlf. 22 63 06 09*
e-post: og-svele@online.no

Nikolaifondet: *gironr. 0540 0752704*

***Hl. Nikolai-kapellet på Majorstuen:**
Kontakt: f. Johannes

Menighetsbladet: Redaktør f. Johannes
Teknisk/lay-out medarbeider: Ove N. Svele

GUDSTJENESTER

Den Guddommelige Liturgi ▸ søndager kl.11:00
i sommerferien og andre ukedager kl.10:00 *(andre gudstjenester se i listen)*
Liturgi på norsk 1. og 3. sønd. i mnd. / kirkeslavisk og norsk 2. og 4. sønd. i mnd.

Gudstjenestene er åpne for alle, men kun ortodokse troende kan ta del i Nattverden. Husk fasten og forberedelsesbønnene! Skal du ta del i Nattverden, må du komme i god tid til kirken.

4. des	*onsd.*	*kl. 10:00*	Liturgi. JM innføring i tempelet. Введение БМ во храм.
7. des	*lørd.*	*kl. 10:00*	Liturgi i Bergen (Florida)
8. des	*sønd.*	*kl. 11:00*	Liturgi. martyr Kliment pave av Roma (101).
14. des	*lørd.*	*kl. 10:00*	Liturgi i Stavanger (Katolske kapellet)
15. des	*sønd.*	*kl. 11:00*	Liturgi. prof. Habakuk
18. des	*onsd.*	*kl. 18:00*	Akatist for hl. Nikolai. Акафист св. Николаю.
19. des	*torsd.*	*kl. 10:00*	Liturgi. hl. Nikolai. Св. Николай, престольный праздник.
21. des	*lørd.*	*kl. 10:00*	Liturgi i Bodø (Katolske kirke)
22. des	*sønd.*	*kl. 11:00*	Liturgi. hl. Annas unfangelse av jomfru Maria
28. des	*lørd.*	*kl. 10:00*	Liturgi. hl. Trifon av Petsjenga - *på klostret i Hurdal*
29. des	*sønd.*	*kl. 11:00*	Liturgi. De hellige forfedrenes søndag. prof. Haggai
			januar 2014
4. jan	*lørd.*	*kl. 10:00*	Liturgi i Stavanger (Bispekapellet)
5. jan	*sønd.*	*kl. 11:00*	Liturgi. De hellige fedrenes søndag. - *søndag før Kristi fødsel.*
6. jan	*mand.*	*kl. 18:00*	Vigilie for Kristi Fødsel. Всенощное Рождества Христова
7. jan	*tirsd.*	*kl. 10:00*	Liturgi. Kristi Fødsel: Рождество Христово.
11. jan	*lørd.*	*kl. 10:00*	Liturgi i Bergen (Florida)
12. jan	*sønd.*	*kl. 11:00*	Liturgi. Kong David, Jakob Herrens bror.
18. jan	*lørd.*	*kl. 10:00*	Liturgi med vannvielse *på klostret i Hurdal, dagen før Kristi Dåp.*
18. jan	*lørd.*	*kl. 18:00*	Vigilie til Kristi Dåp *i «Gamle-kirken» på Majorstuen i Oslo.*
19. jan	*sønd.*	*kl. 11:00*	Liturgi med vannvielse. Kristi Dåp. Den Hellige Theofani. Богоявление. Водоосвящене
26. jan	*sønd.*	*kl. 11:00*	Liturgi. Slava for hl. Sava av Serbia.
1. febr	*lørd.*	*kl. 10:00*	Liturgi i Stavanger (Bispekapellet)
2. febr	*sønd.*	*kl. 11:00*	Liturgi. hl. Eutymios den store.
8. febr	*lørd.*	*kl. 10:00*	Liturgi i Bergen (Florida)
9. febr	*sønd.*	*kl. 11:00*	Liturgi. Russlands nye martyrer og bekjennere
15. febr	*lørd.*	*kl. 10:00*	Liturgi. Herrens frembærelse i templet - *feires på klostret i Hurdal*
16. febr	*sønd.*	*kl. 11:00*	Liturgi. den gamle Simeon og profetinnen Anna
22. febr	*lørd.*	*kl. 17:00*	Almenn parastos.
23. febr	*sønd.*	*kl. 11:00*	Liturgi. Den ytterste dom. hl. Anna (Ingjerd) av Novgorod - *Kjøttfasten begynner*
2. mars	*sønd.*	*kl. 11:00*	Liturgi. Tilgivelsens søndag. Adams utdrivelse av Paradis. - *Ostefasten begynner* - Den store fasten *starter kveld til mandag.*

En ortodoks kristen kan ta del i nattverden kun i en ortodoks kirke, og bør faste på onsdag og fredag, be sine bønner morgen og kveld fra bønneboken, tenne oljelampe eller vokslys og røkelse (på søndager og helligdager) foran ikonene, lese dagens tekst fra Bibelen og ta del i kirkens gudstjenester så ofte som mulig.

Воскресенье — это день Господень, приходите в церковь!
Søndag er Herrens dag, gå i kirken!

BETRAKTNINGER OVER DEN GUDOMMELIGE LITURGIEN

av Nikolai Gogol

Deretter åpnes kongeporten for siste gang, og dermed forkynnes at himmelriket er åpnet, for det har Kristus vunnet for alle ved å gi seg selv som åndelig føde for hele verden. I form av den hellige kalken, som blir båret ut av diakonen idet han sier: *"Tred frem med gudsfrykt og tro"*, kommer Herren ut til folket for å føre det med seg til sin Faders hus. koret synger med veldig kraft i denne høytidelige sangen: *"Velsignet være Han som kommer i Herrens navn! Herren er Gud og har vist seg for oss!"*

Tørstende etter Gud legger alle hendene i kors over brystet, og nærmer seg en etter en, brennende av kjærlighetens flamme til Ham, og mens de beveger seg fremover, gjentar de denne bekjennelsen inni seg:

"Jeg tror, Herre, og bekjenner at Du i sannhet er Kristus, den levende Guds Sønn, som har kommet til verden for å frelse syndere, som jeg er den fremste blant. Videre tror jeg at dette er Ditt allerreneste Legeme og at dette er selve Ditt dyrebare Blod. Derfor ber jeg Deg: forbarm Deg over meg og tilgi meg alle mine synder, frivillige eller ufrivillige i ord eller i gjerning, bevisste eller ubevisste, og verdige meg å ta del i Dine allerreneste mysterier, ikke til fordømmelse, men til syndenes forlatelse og evig liv." Og de stanser et øyeblikk, for med tanken å favne betydningen av det de går til, og fortsetter så i dypet av hjertet å gjenta følgende ord: *"Ta imot meg i dag, Guds Sønn, som deltaker i Din mystiske nattverd, for jeg vil ikke forråde Din hemmelighet for Dine fiender, ikke heller vil jeg heller kysse Deg slik som Judas, men som røveren bekjenner jeg Deg: Kom meg ihu, o Herre, i Ditt Rike!"* – Etter et

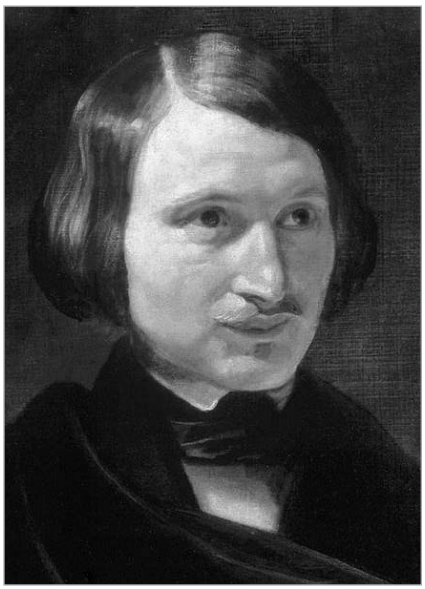

øyeblikks andektig stillhet, fortsetter han: *"La ikke deltakelsen i Dine hellige mysterier bli meg til dom og fortapelse, o Herre, men til helbredelse for sjel og legeme."* når de har lest denne bekjennelse, nærmer de seg presten, ikke som til et hvilket som helst menneske, men som var det selve ildserafen, rede til å motta Herrens Legeme og Blod fra den hellige skjeen som var det glødende kull som skal brenne bort alle deres synder og dystre frafall, som en legemlig sykdom, og jage den evige natt ut av sjelen og forvandle dem til lysende serafer. Når så presten fører den hellige skjeen til deres lepper, nevner han navnet til den enkelte, og sier: *"Guds tjener NN får del i vår Herre og Gud og Frelser Jesu Kristi dyrebare og hellige Legeme og Blod"*. Gjennom dette får han et øyeblikks møte med Gud, ansikt til ansikt med Ham selv. I dette øyeblikket finnes ikke tid, den går i ett med evigheten, for da er Han her, Han som er evighetens kilde. Når så nattverdsgjesten har fått del i dette evige øyeblikk i Hans Legeme og Blod, står han der i hellig frykt, hans lepper blir tørret med den hellige "luften" (eller helst et annet klede til dette spesielle bruk O.a.), ledsaget av serafens ord til Esaias: *"Se dette har rørt ved dine leber, dine overtredelser er tatt bort og du er tvetter ren for synd"* (Es. 6,7). Han vender selv hellig tilbake fra den hellige kalken, hilser de hellige og bøyer seg for alle de tilstedeværende, for nå er de nærmere hans hjerte enn noen gang, nå som han er forbundet med dem gjennom det himmelske gjestebudets bånd. Han stiller seg på plassen sin, fylt av tanken på at han har mottatt Kristus selv, og at Kristus nå er i ham, at Kristus har steget ned i hans legeme med sitt Legeme, som i graven, for deretter å trenge gjennom til hans hjertes lønnkammer og oppstå i hans ånd, idet han selv lar seg begrave og oppstå i Ham. Hele Kirken stråler av åndelig fornyelse, og sangerne synger denne jubelsangen: *"Vi har sett Kristi oppstandelse, la oss tilbede den hellige Herren Jesus, som alene er uten synd. Ditt Kors ærer vi, Kristus, og Din hellige oppstandelse besynger og forherliger vi, for Du er vår Gud, og foruten Deg kjenner vi ingen. Ditt navn påkaller vi. Kom alle troende, la oss bøye oss for Kristi hellige oppstandelse, for se, gjennom korset har det kommet glede til hele verden. La oss alltid takke Herren og besynger Hans oppstandelse, for Han utstod korsfestelsen, og med døden tilintetgjorde Han døden!"*

"Vær lys, vær lys, du nye Jerusalem, for Herrens herlighet går opp over deg. Juble høyt nå og fryd deg, Sion, og gled deg, o rene Gudføderske, over din Sønns oppstandelse!"

"O mektige og helligste Påske, Kristus! O Visdom og Guds Ord og Kraft!

BØKER OG HEFTER
TIL SALGS I KIRKEN:

*Tito Colliander:
Gresk-ortodoks tro og livssyn;
54 sider, kr.50,-

*Erkebiskop Paavali: Vår tro;
88 sider, kr.150,-

*Hl. Serafim av Sarov;
108 sider, kr.150,-

*Epifanij den vise:
Hl.Sergej från Radonesh
48 sider, illustrert. kr.50,-

*Stavropoulos: Detakere i guddommelig natur / Ortodoks lære om frelsen; 88 sider, kr.130,-

*Ortodokse Røster i Nord I
– en antologi ved f.Johannes red.);
155 sider, ill. kr.220,-

*Den ortodokse kirkes guddommelige liturgier Faste og variable tekster til de tre liturgier;
208 s., innb. ill.; kr.298,-

*Roma og Konstantinopel.
En økumenisk konfrontasjon;
40 sider, kr.50,-

*Ortodokse Røster i Nord II
– en antologi ved f.Johannes red.);
111 sider, ill. kr.150,-

*En munk fra Østkirken:
Om Liturgien. kr.50,-

*Filokalia v/ f.Johannes;
189 sider, kr.200,-

*Tjetverikov: Optina-klosteret.
kr.170,-

*Ortodoks bønnebok
f.Johannes (overs. ect.);
192 sider, kr.248,-

*Hl. Trifon av Petsjenga;
104 sider, ill. kr.150,-

*Gudstjenester, sakramenter
og skikker i Den ortodokse
kirke, 32 sider, kr. 40,-

fortsettelse fra side 3 ›

La oss enda sannere få del i Deg på Ditt Rikes aldri hellende dag!"

Mens disse jublende seierssanger lyder, stiller presten den hellige kalken på det hellige bordet, han dekker den til med duken, på samme måte også med diskosen, så leser han en takksigelsesbønn til Herren, sjelenes Velgjører, for at vi er blitt verdiget å ta del i Hans himmelske og udødelige mysterier. Han avslutter med en bønn om at Han må lede vår vei, om at Han må befeste oss i sin hellige frykt, våke over våre liv og gjøre våre steg faste.

Ved lyden av denne åndelige sangen, som utgår fra en voksende ånd, synger hele kirken med. Presten velsigner de troende: *"Frels, o Gud, Ditt folk, og velsign Din arvedel!"* – for han antar at alle nå, i deres renhet, har blitt Guds arvedel. Han retter tanken mot Herrens himmelfart, som avsluttet Hans besøk på jorden, og stiller seg sammen med diakonen foran den hellige altertronen, bøyer seg og tilrøker den for siste gang: *"Du for opp til himmelen, Gud, og Din herlighet er over hele jorden"* (Ps. 57,6), mens koret med henført sang og toner, som stråler av åndelig glede, beveger alle de troendes opplyste sjeler til å synge med i disse gledesfylte ordene: *"Vi har sett det sanne Lyset, vi har mottatt den himmelske Ånden, vi har funnet den sanne tro, og vi tilbeder den udelelige Treenighet som har frelst oss!"*

Diakonen viser seg i den hellige porten med den hellige diskosen – han sier ikke noe, og med slik i taushet å trede frem for menigheten og deretter å forsvinnen igjen, symboliserer han Herrens bortgang og himmelfart. Deretter kommer presten til syne i den hellige porten med den hellige kalken, og forkynner dermed den himmelfarne Herres nærvær blant oss inntil verdens ende, idet han sier: *"Bestandig nå og alltid, og i all evighet!"* Deretter bæres kalken og diskosen tilbake til sidealteret, hvor proskomidien ble forrettet. Det forestiller ikke lenger grotten som skuet Kristi fødsel, men er nå ærens høysete, hvor Sønnen vender tilbake til Faderen. ▪

Ikonbetraktning

Herre Jesus Kristus, Guds Sønn
jeg ærer ikonet av ditt menneskelige ansikt
og tilber din person som kommer til uttrykk i det
Ditt guddommelige vesen kan jeg ikke fatte
for det er hinsides erfaring, ord og tanker
Men ditt uskapte lys kan jeg fornemme
i den gyldne bakgrunn som omgir deg
Din guddommelige kjærlighet
kan jeg også føle
den lyser av øynene dine
Jeg ber deg om hjelp
til å fjerne det som hindrer meg
fra å motta ditt lys og din kjærlighet
slik at de kan bli avspeilet i meg
og forvandle meg
i ditt bilde

Meditativ poesi av Jon Wetlesen

EN SERBISK STARETS FRA VÅR TID: FADER TADEJ (5. del)

oversettelse av Cecilie Nielsen

KAPITTEL TRE

OM YDMYKHET

1. Jeg var ivrig etter å lære hvordan livene var til de som tjente Gud helhjertet. Så da jeg var yngre likte jeg å bla igjennom tekstene til kirkefedrene, og der fikk jeg se den indre tilstanden deres. De beskrev den selv. Du skjønner, vi lever bare livet på utsiden, og vi ser en strøm av liv som bare passerer. Men det indre livet til hvert menneske er noe annet.

Jeg hadde et ønske om å lære om det indre livet til de som hadde levd i fullkommenhet her på jorden, som ble herliggjort av Gud både her og i evigheten. Det var da jeg skjønte at kirkefedrene selv forklarte at kristenlivet blir fullkomment gjennom den ytterste ydmykhet.

2. En burde ikke tale ut ifra sin egen rasjonelle tankegang men fra hjertet. Kun det som er fra hjertet kan berøre et annet hjerte. Aldri må en angripe eller sette seg opp mot noen. Hvis han som taler må be andre om å holde seg borte fra et eller annet ondt, må han gjøre det med mildhet og ydmyket, i gudfryktighet.

3. Hjertene våre trenger å oppleve mange prøvelser for å lære ydmykhet. Herren står alltid ved siden av oss, og tillater at vi føler smerte under ribbeina på venstresiden sånn at all stanken kan komme ut. Og alt vi sier er, *"Den og den har såret meg så dypt; jeg kan ikke tilgi!"* Hvordan kan vi ikke tilgi når vi er akkurat som dem? Hvor ofte har ikke vi også såret våre medmennesker? Vel, vi må lære å bevare den indre freden vår. Før du har lidd mye inne i deg får du ikke lært å være ydmyk.

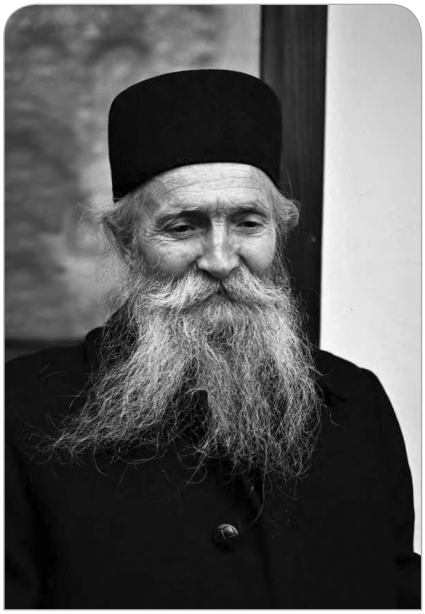

Kirkefedrene sier at med mindre vi ydmyker oss selv kommer ikke Herren til å stoppe og ydmyke oss. Han lar en eller annen ydmyke oss. Noen vil prøve å gjøre oss sinte inntil vi lærer å beholde ro og fred når vi blir provosert. Om vi blir angrepet fra alle hold og fortsatt er rolige, om vi kan beholde freden vår på tross av den andres uforskammethet, da vil sjelene våre bli milde og ydmyke og vi kan leve med full forståelse av dette livet. Menneskene rundt oss vil si, *"Du har forandret deg; du pleide å ha et skikkelig temperament, men nå er du rolig og uberørt."* Men vi er ikke uberørt. Vi har faktisk seiret over ondskapen.

4. Mennesket er et stort mysterium. Vi blir ofte forundret over dette mysteriet og lurer på hvordan det har seg at kroppen vår fungerer uten å være viljestyrt. Det fins ikke noe annet vesen eller organisasjon på hele planeten som fungerer like perfekt som menneskekroppen.

Gud er et mysterium for alle skapninger. Han er innen i oss, og det er derfor vi er et mysterium for oss selv. Gud åpenbarer Seg Selv kun til de som er milde og ydmyke. Han er allestedsnærværende, og Han er et mysterium. Vi kan lære noe om Ham, eller kanskje samler vi noen kunnskaper om Ham ut ifra naturen, men mesteparten av Ham er et mysterium.

Når en person er mild og ydmyk vil han vokse i kunnskap.

5. Se på oss: så snart humøret vårt forandrer seg, snakker vi ikke lenger pent til våre medmennesker. I stedet snakker vi krasst. Vi gjør jo ting bare verre. Når vi er utilfreds blir hele atmosfæren mellom oss sur, og så sårer vi hverandre. Uansett hva noen gjør eller sier til oss, må vi være milde og tilgi alle fornærmelser.

6. Vi tror vi vet så mye, men egentlig vet vi veldig lite. Til og med de som har strevd hele livet for å hjelpe menneskeheten å gjøre fremgang – vitenskapsmenn og høyt utdannede mennesker – alle sammen skjønner at når alt kommer til alt er kunnskapen deres bare et sandkorn på stranden. Ingen ting av det vi har oppnådd strekker til.

7. Ydmykhet er en guddommelig egenskap og er det som gjør en fullkommen som kristen. Det oppnås gjennom lydighet. Den som ikke er lydig kan ikke bli ydmyk. Det er noen som er ydmyke. Og ydmykheten vår er i proporsjon med lydigheten vår.

Det er lettere å oppnå en ytre, fysisk lydighet enn ydmykhet i sinnet. Det er en spesiell gave. Vår hellige fader Simeon sier at en person som har tilegnet seg sinnets ydmykhet ikke kan såres av noe som helst.[1]

[1] *Konfer. hl. Simeon den nye teologen, Catechetical Discourses 31; Symeon*

Det mennesket har fred uansett hva som skjer. Det er sannelig en guddommelig egenskap.

Akkurat som ydmykhet har også stolthet forskjellige nivåer. Ytre stolthet er lettere å helbrede enn sinnets stolthet. Den er nesten umulig å tilintetgjøre. Ingen kan overbevise en slik person om at han er på avveie. Men den ytre stoltheten er mulig å helbrede, for en kan gå fra rikdom til laser på et blunk og bli ydmyk enten en vil eller ikke!

8. Mildhet vil si å ha et hjerte som er ydmykt og fredfullt. Barn er milde. Det er derfor Herren sier, *"Hvis dere ikke blir som barn kan dere ikke gå inn i Guds Rike"* (jfr. Matt. 18:3). En stolt person er aldri fornøyd; alt plager ham og han gjør bare som han selv vil. Vi må følge Guds vilje mens vi fortsatt lever på jorden for å lære ydmykhet og mildhet, mens det fremdeles er tid. Et hjerte som er fullt av kjærlighet tenker ikke på seg selv, bare på andre. Det ber for alt som lever, for hele verden.

9. Kirkefedrene sier at den som er født mild har allerede fått sin belønning, men den belønningen er ikke stor sammenlignet med den som ble født med et voldsomt temperament og lærer seg mildhet gjennom ydmykhet. Det mennesket får virkelig en stor belønning.

10. Spørsmål: Hvordan kan det ha seg at noen skapninger er bedre enn oss hvis det er slik at Gud har gitt oss evnen til å resonnere og har kalt oss Hans sønner?

Svar: Hvis du legger hånden på hjertet og er helt ærlig med deg selv vil du innse at du sannelig er mindre enn mange andre skapninger. Se på bien, den som jobber så flittig! Den gir hele seg selv uten reservasjoner, sparer ikke på noe. Den har en levetid på høyest én og en halv måned. Ofte dør den mens den arbeider, uten å dra hjem til bikuben. Og hva gjør vi? Vi jamrer og flykter fra arbeidet! Eller ta mauren for eksempel, som aldri blir lei av å slepe på tung last. Når den mister lasten sin så plukker den det tålmodig opp igjen og går videre. Men vi da, vi gir opp med det samme hvis ting ikke går som vi vil!

the New Theologian: The Discourses (New York: Paulist Press, 1980), s.330 ▪

KAPITTEL FIRE

OM Å TJENE GUD OG SIN NESTE

1. Allerede da jeg var liten gutt hadde jeg et dypt ønske om å tjene Gud. Til og med da visste jeg at alt som skjer her på jorda er en eller annen slags tjeneste. Foreldre tjener barna sine og barn tjener foreldrene. Alle tjener noen. Det var da jeg bestemte meg for at jeg ville tjene Gud. Siden Han er hele menneskehetens og universets opphav burde en tjene Ham som er den største av alle. Som ung gutt ville jeg det mest av alt. Når jeg ble eldre visste jeg at jeg ikke kunne si det til foreldrene mine – de ville aldri ha gitt meg velsignelse til det – men når jeg ble myndig gikk jeg i kloster.

Moren min sovnet inn i Herren lenge før det, men faren min var fortsatt i live og han protesterte. Og da jeg fortalte ham at jeg ønsket å motta klostervigselen og ba om å få hans velsignelse, gav han meg den, Gud skje lov.

2. Vi burde forsvare hverandre, vi som er brødre – spesielt de som er troende. Det fins ett eksempel fra historien. En gang når en offentlig delegasjon og dignitarene fra Konstantinopel ble sent til Sarasenerne for å drive fredsforhandlinger påsto Sarasenerne at kristne ikke følger Guds bud. De sa: *"Hvorfor følger ikke dere kristne Jesu formaninger om å elske fiendene deres, dere forfølger jo oss i stedet, og dreper oss?"*

En viss Kyrill var medlem av denne delegasjonen. Han svarte dem sånn: *"Om det i en viss lov fins to bud som må følges, hvilken er mer rettferdig, den som følger begge budene eller den som bare følger en av dem?"* Sarasenerne sa, *"Den som følger begge selvfølgelig."* Da sa Kyrill, *"Som individer tilgir vi fiendene våre, men som et samfunn ofrer vi våre liv for hverandre. For Herren har sagt at det ikke fins noen større kjærlighet enn å gi sitt liv for sin neste. Som et samfunn beskytter vi hverandre og gir våre liv for hverandres skyld. Målet deres er ikke bare å gjøre oss til slaver fysisk sett, men dere søker også å gjøre oss til slaver i ånden. Det er derfor vi forsvarer oss. Derfor er dette riktig."*

Så har vi eksemplet om Hl. Ioanniki den Store. Han var soldat i tjue år. Utrolig var han – hver gang han slåss i krig, vant han. Ingen overvant ham. Han brydde seg aldri om sitt eget liv, han ga livet sitt for andres skyld. Herren bevarte ham. Senere ble han munk, og ble en stor helgen som utrettet store undre. Det fantes mange slike hellige krigere. Den Hellige Kong David sa: *Velsignet er den som har fått sine overtredelser tilgitt og som har fått sine synder dekket over* (Sal. 31:1). Rettferdighet virker aldri av egeninteresse, den er opptatt av sine medmennesker.

3. Alt arbeid her på jorda er Guds arbeid. Men vi arbeider alltid med reservasjoner, uten oppriktighet. Det er ikke bare Gud som ikke aksepterer det, intet menneske kan det heller. Vi vet at universet tilhører Gud, at jorda er Guds planet, og at alt tilhører Gud, uansett hva slags arbeid vi driver med.

Om et menneske er godt eller ikke, gudfryktig eller ikke, er en ivrig arbeider eller ikke, må han svare for det. Vi burde ikke tenke for mye på hvem overhodene våre er, eller hvem arbeidsgiveren vår er. Det vi burde bry oss om er at hvert slags

arbeid på jorda og i hele universet er Guds arbeid, og at det derfor må gjøres av hjertet, uten reservasjoner. Når vi gjør det kan vi frigjøre oss selv fra motstand på innsiden. Hver ting vi gjør hjelper også vår neste, først familien vår, hvor vi enn måtte være. Så vi må alltid være oppriktige. Da utstråler vi fred, stillhet og kjærlighet, og vi blir elsket tilbake. Enten tiltrekker vi fiender, familien og våre medmennesker eller støter dem fra oss med tankene våre. Men vi tar som regel for lett på dette og derfor lider vi så mye.

4. Det er farlig å være streng mot vår neste. De strenge rekker bare et visst punkt, og de når ikke høyere enn fysisk avholdenhet. Man må være vennlig, mild og villig til å tilgi i ens forhold til andre mennesker.

5. Hvis det var kun én person i hver familie som tjente Gud med iver, hvilken harmoni ville det ikke vært i verden da! Jeg tenker ofte på historien om søster J. Hun pleide ofte å snakke med meg da jeg fremdeles bodde i Tumane-klosteret. En gang hadde hun med seg en gruppe pilegrimer, og klaget og sa, *"Jeg orker ikke dette lenger! Folk er så onde mot hverandre!"* Hun sa at hun kom til å se etter en annen jobb. Jeg rådet henne til ikke å gjøre det siden det var så få jobber og veldig høy arbeidsledighet. Jeg ba henne avslutte den krigen hun kjempet mot kollegene sine. *"Men jeg slåss ikke med noen!"* sa hun. Jeg forklarte at enda hun ikke slåss fysisk, drev hun krigføring mot kollegene sine i tankene ved å være misfornøyd med jobben sin. Hun påsto at ingen kunne holde ut med den. *"Selvfølgelig er den det,"* sa jeg, *"men du kan ikke gjøre den alene. Du trenger Guds hjelp. Ingen merker at du ber mens du jobber. Så når de begynner å fornærme deg, så ikke gjør det samme igjen verken med ord eller negative tanker. Prøv ikke en gang å fornærme dem i tankene; be Gud om å sende en fredens engel til dem. Og be Ham også om ikke å glemme deg. Du vil ikke klare dette umiddelbart, men hvis du alltid ber slik vil du se at ting forandrer seg med tiden og hvordan også menneskene vil forandre seg. Du vil også faktisk komme til å forandre deg."* Den gangen visste jeg ikke om hun kom til å følge opp rådet mitt.

Dette skjedde ved Tumane-klosteret i 1980. I 1981 ble jeg sendt til Vitovnica-klosteret. Jeg sto under kvannetreet da jeg fikk øye på pilegrimsgruppen. Hun var der også og kom til meg for å motta velsignelse. Så sa hun, *"Å fader, jeg ante ikke at mennesker kunne være så milde!"* Jeg spurte om hun mente kollegene sine og det gjorde hun. *"De har forandret seg så mye, fader, det er helt utrolig! Ingen sårer meg lenger, og jeg har forandret meg, jeg også."* Jeg spurte om hun hadde fred med alle sammen, og hun svarte at det var en person hun ikke kunne gjøre fred med på lang tid. Så hun leste Bibelen hvor hun kom over stedet hvor Herren formaner oss til å elske våre fiender. Så sa hun til seg selv, *"Du skal elske denne personen enten du vil eller ikke, for det har Herren befalt oss å gjøre."* Og nå er de blitt bestevenner!

Om det bare var én slik person i hver eneste forretning, fabrikk eller kontor! Det ville vært veien til fred. Bare én person trengs, en som forener seg med Gud gjennom bønn, så ville det vært fred over alt – i familien, på arbeidsplassen, i regjeringen, overalt. Det er i nærværet av en slik person at vi frigjøres fra mørke og kvelende tanker.

6. Når vi prater med andre mennesker og de forteller oss om problemene sine, må vi lytte nøye hvis vi har kjærlighet til dem. Som Guds skapninger vil vi komme til å ha medlidenhet for smerten og lidelsene deres; vi er kalt til å virkeliggjøre Guds kjærlighet. Men vi syns ofte dette er en stor byrde fordi vi er overlesset med våre egne bekymringer og svakheter. Vi må hvile fra disse bekymringene, men bare Gud kan gi oss hvile. Han bærer alle våre utilstrekkeligheter og svakheter. Derfor må vi alltid vende oss til Ham i bønn. Dette er den eneste kilden vi har til trøst. Der får vi løftet av oss byrdene våre og vår nestes byrder, fordi vi har gitt dem alle sammen over til Herren.

Når vi bryr oss mer om vår nestes bekymringer og problemer, blir de snart våre egne. Og tankene våre rettes straks mot dem.

Hvis vi bare lytter til dem med halve oppmerksomheten vår, får vi ikke hjulpet dem eller trøstet dem… Vi er for distrahert. De prater, men vi deltar ikke i samtalen; vi er nedgravd i egne tanker. Men om vi gir dem vår fulle oppmerksomhet, da tar vi på oss både vår egen og deres byrde.

7. Hvis vi bærer på en byrde som er for tung for oss, må vi vende oss til Herren umiddelbart, slik: *"Herre, jeg kan ikke bære mine egne svakheter, og nå må jeg bære byrden til den og den. Jeg klarer ikke alt dette ansvaret. Jeg klarer ikke dette alene, og fordi jeg kjenner at jeg ikke ønsker å komme meg gjennom det heller, så veier alle sukkene enda tyngre på samvittigheten min. Jeg ønsker å hjelpe medmenneskene mine, men jeg har ikke evnen til det. De tror ikke at jeg ønsker å hjelpe til, og det er også en byrde for meg."*

Når vi ber til Herren fra hjertet og legger alle kvalene og hodebryet vårt på Ham – også våre medmenneskers vansker og bekymringer – tar Han dem fra oss, og vi føler oss lette med en gang. Før vi gjorde det befant vi oss i et tankespinn, nå er vi rolige og fredlige, fordi vi har gitt alt sammen til Herren. Vi vil bare bli mer og mer nedtynget for hver dag hvis vi ikke lærer å gjøre dette, og så til slutt klarer vi ikke en gang

å snakke med noen. Hvorfor det? Fordi vi er stresset. Og vi tenker for oss selv, *"Gå bort! Jeg kan knapt hanskes med min egen nød – jeg orker ikke din i tillegg."* Derfor må vi lære å ha fred i tankene våre. For så snart tankene våre begynner å gjøre oss dystre må vi vende oss til Gud og bringe våre egne og andres bekymringer til Ham. Jeg søker alltid Herren og Hans Hellige Mor om råd for mine og min nestes problemer og ber om en løsning. Og det gjør de også. Men jeg da, jeg kan ikke en gang hjelpe meg selv. Hvordan kan jeg da hjelpe noen annen?

8. Når våre neste kommer til oss med problemene sine kan vi delta i dem, men hvis vi ikke vet hvordan vi skal være rolige – å videreføre alle svakhetene våre og vår nestes svakheter til Herren – da gjør vi det plagsomt for oss selv i tankene og hjertene våre, og over tid blir vi utålelig stresset og nervøse. Vi blir irritable; vi tåler ikke oss selv engang, for ikke å nevne alle andre – familien og kollegene. Livet blir elendig og fullt av stress, nervene blir overanspent. Når tankene våre er fredfulle, da hviler kroppen våre også.

9. Planer og interesser forstyrrer ofte livene våre. Vi steller i stand en masse planer og tror at vi aldri oppnår noe med mindre vi legger planene pinlig nøyaktig. Vi må virkelig prøve å gjøre det samvittigheten forteller oss, men vi må ikke forhaste oss. Fienden legger feller for oss hvis vi har det travelt. Når vi har det travelt, er vi ikke klar over om vi sier sårende ting til andre eller om vi overser dem, fordi vi ikke har tid til å tenke på dem; vi er for oppslukt i alle planene. Det er lettere å synde mot vår neste i sånne tilstander. Og når vi synder mot nesten, synder vi egentlig mot Gud, for Gud er overalt. Han holder til i sjelen til ethvert menneske. Forholdet vi har til Gud former forholdet vi har til andre.

Det er en ting det virker som vi ikke forstår: det er ikke godt når vi kun elsker dem som elsker oss, og hater dem som hater oss. Om vi gjør dette er vi på feil spor. Vi er lysets og kjærlighetens barn, Guds sønner, Hans barn. Derfor må vi strebe etter å ligne Ham i Hans kjærlighet, fred og godhet mot alle.

10. Alt arbeid er Guds arbeid. Hver oppgave må gjøres med hjertet, for det er ikke for mennesker vi arbeider, men for Gud. Gud er allestedsnærværende. Hele planeten tilhører Ham; hele universet tilhører Ham. Uansett hvem sjefen din er, enten han er et godt menneske som styrer forretningen bra eller ikke, må vi gjøre arbeidet vårt for Gud. For når vi arbeider for Gud, har vi ett åpent sinn og hjerte, men når vi ikke gjør det, sier vi sånt som, *"Jeg vil ikke jobbe for han; han er en lat og ubrukelig, han sitter hele dagen og enda tjener han mer enn meg."* Dette er tegn på at vi ikke utfører jobben med hjertet. Herren sier, *Fordi dere er lunkne, og verken kalde eller varme, vil jeg spy dere ut av Min munn* (Åp. 3:16). Vi må være enten varme eller kalde.

Kirken viet til Guds Mors Hensovelses i Vitovnica klosteret, hvor fader Tadej levde de siste år av sitt liv. Foto: Vladimir Markovic.

fortsettelse fra side 8 ›

11. Herren har kalt enhver av oss frem til livet med en bestemt mål og plan. Ethvert gresstrå har en slags oppgave på denne jord, og hvor mye mer gjelder vel ikke det menneskene?! Likevel forkludrer vi og blander vi oss inn i Guds plan. Vi har frihet til enten å godta Hans vilje, eller å forkaste den. Gud er kjærlighet og Han vil ikke ta fra oss den friheten. Vi har fått fullstendig frihet, men i vår dumhet misbruker vi den til heller å følge unyttige lyster.

12. Foreldre ønsker alltid at barna deres skal være lykkelige, fornøyd, og takknemlige mot dem for alt arbeidet de gjør og alle oppofrelsene. Så når de ser at barna er i dårlig humør eller er utakknemlige, blir de lei seg. Akkurat sånn er det med vår Far i Himmelen. Han har gitt oss alt, men vi er fortsatt misfornøyde og nedslåtte. I stedet for å takke og prise Gud for alt, uttrykker vi utakknemlighet med munnen vår og så forblir hjertene våre kalde. Glede er takknemlighet, og når vi er glad, er det det beste uttrykk for takk som vi kan gi Herren, som frir oss fra sorg og synd.

13. Gudsfrykt er ikke det samme som den dyriske frykten som er av denne verden. Frykten vår er ikke slik, og vi må prøve å overvinne dette. Slik frykt er fra helvete. Livet vårt er fylt av frykt. Vi frykter det som morgendagen har å tilby, hva fremtiden har i vente… Det er en dyrisk frykt. Gudsfrykt er når du elsker Ham, når du virkelig elsker Ham av hele ditt hjerte og du alltid prøver og ikke fornærme Ham eller gjøre Ham trist – ikke bare med gjerninger, handlinger eller ord, men også med tankene dine. Du forsøker å glede Ham i alt du foretar deg eller sier. Det er Gudsfrykt – frykten for å gjøre noe som sårer vår Fader vår eller gjør Ham trist.

14. Når vi er blant mange mennesker, for eksempel på arbeidsplassen hvor folk ofte krangler, spesielt på store møter, da er alltid lurest å være stille. La de andre komme med sine forslag. Vi bør heller være stille. Hvis du absolutt må si noe, si det på en måte som ikke sårer noen andres verdighet. Det beste er å ikke involvere seg. Pass på dine egne saker og prøv å bevare freden din.

Jeg ønsker ofte å forsvare det som er rettferdig, men de ender alltid opp med at det blir gjort urett mot meg… Vi kan forsvare rettferdighet, men blir rettferdigheten opprettholdt? Herren vet hvorfor Han aksepterer urettferdigheten. Vi kan ikke forhindre den med ord. Ord bare krenker eller gjøre at en annen sårer en person enda mer. Vi tror ofte vi forsvarer noen, men vi gjør ting egentlig bare verre. Hvis en person er under innflytelse av onde åndsvesener vil den personen avle ondskap. Skal vi forhindre det med ord? Tvert om. Selv om vi sier et eller annet mens vi prøver å forsvare noen mot urettferdighet, gjør vi ikke den personen noen tjeneste. Det beste vi kan gjøre er å vende oss til Den Ene som gir rettferdighet.

Det var en gang en samling av kristne sammen med representanter fra mange andre trossamfunn, og der var det en kinesisk mann. Hver representant framførte sine argumenter og hva de trodde, men kineseren bare satt der og sa ikke ett ord. Når møtet var over, spurte de ham, *"Hvorfor kom du ikke med dine egne forslag og argumenterte for eller imot noe av det som ble sagt? Hvorfor kunne du ikke sagt bare litt?"* Og han svarte, *"Jeg ba til Gud hele tiden. Jeg ba Ham om å løse problemet på den måten Han syns var best. Jeg ba om at vi kom fram til en avgjørelse som kom alle til nytte."* Sånn bør man forsvare rettferdigheten. Ikke med ord – ord bare irriterer en eller annen og inspirerer en person til å såre andre enda mer. Vi må vende oss til den Allmektige, til Ham som er Mester over alle sinn og hjerter, så blir alt bra. ▪

Hvor er himmelens rike og når kommer Guds rike?

Hvor er himmelens rike?
Ikke fjernt, men nært
Ikke her eller der
Men midt iblant oss
Inne i oss

Når kommer Guds rike?
Ikke ennå, men senere?
Eller er det her allerede
om vi bare er oppmerksomme på det?
Kanskje vi må vende oppmerksomheten om
for å innse det?
Fra det ytre til det indre
og til hjertets innerste

Kanskje det er der vi kan møte mysteriet?
I det aller innerste
Nærværet
som omfavner alt
både det indre og det ytre
i stillhet
og kjærlighet

Meditativ poesi av Jon Wetlesen

PILEGRIMSREISE TIL NEIDEN, SEVETTIJÄRVI OG PETSJENGA I HELLIGE TRIFONS FOTSPOR

23. august i år reiste 14 påmeldte deltakere og to «assosierte» på en pilgrimstur til Neiden som skulle ende i Petsjenga-klosteret i Russland.

Fader Johannes og f. Serafim har i over 20 år reist til Neiden siste søndag i august, for å feire liturgi med Den Ortodokse Kirkeforeningen ved St. Georgs kapell. Kirkeforeningen utgjøres i dag av en liten gruppe skoltesamer, og den er en filial av Hellige Nikolai menighet. Det er tradisjon at Kirkeforeningen inviterer til deltakelse fra Finland og Russland, sammen med deres presteskap, til denne årlige begivenheten. Slik skulle det også skje i år, og fra hellige Nikolai menighet ble det i tillegg arrangert en pilgrimsreise hvor kirkemedlemmer og interesserte fra ulike steder i Norge, kunne melde seg på turen.

Da vi ankom vi Kirkenes, ble vi mottatt av reiselederne Fader Johannes og Fader Serafim. Deretter gikk turen med to maxitaxier til Neiden hotell. Neiden er et lite sted ute i ødemarka og straks etter ankomst var det avfotografering foran isbjørnstatuen ved hotellet.

Vi besøkte deretter det ortodokse kapellet St. Georg som ble bygget i 1565 av den hellige russiske munken Trifon (1495-1583). Kapellet er et lite bønnehus, kun 3,55x3,25 meter. Hl. Trifon var "Skoltenes apostel". Han kom fra Novgorodtrakten og han kristnet skoltene som ble døpt i kulpen ovenfor kapellet. Med undring kunne vi konstantere at kapellet sto der ennå etter flere hundre år og ikke minst etter nazistenes "brent jord" taktikk. Det må være sterke krefter som har sørget for at kapellet fortsatt står. Tross sine beskjedne mål står det der med klokketårn og det hele. Vi har reist

HELLIGE TRIFON FRA PETSJENGA

i hele Europa og besøkt St Markus katedralen i Venezia, St Peterskirken i Roma, St Vittus katedralen i Praha, Kasanski sabor i St Petersburg og mange flere. Når vi kom inn i St Georgs kapell ble vi fylt med den samme høytid og ro som i store og berømte katedraler.

I 1915 ble levningene etter 94 skoltesamer gravd opp og sendt til Oslo i forskningsøyemed. Det var daværende professor i anatomi, Universitetet i Oslo, K. E. Schreiner som fikk tillatelse fra sitt departement til å gå i gang med dette. Han sendte sin assistent Brun til Neiden for å utføre oppgravingen. Brun møtte mye motstand fra den skoltesamiske befolkningen, som opplevde at de ble utsatt for en grov overlast og krenkelse.

De skoltesamiske medlemmene i den ortodokse kirkeforening ved St. Georgs kapell følte gjennom mange år at den urett folket ble utsatt for i 1915, burde rettes opp ved gjenbegraving av levningene i Neiden. Etter mye arbeid, fra flere aktører, ble de gjenbegravd i en stor og flott sermoni som erkebiskop Gabriel ledet sammen med metropolitt Panteleimon fra Finland. Fra Norske myndigheter kom kirkeminister Rigmor Åserud.

Utendørs gudstjeneste og vannvielse i Neiden, forrettet av den finske biskop Arseni av Oulu.

Noen ortodokse pilgrimer hjemme hos den gjestfrie starost Oiva Jarva.

Stedet for gjenbegravelsen av de 94 skoltene lå like ved kapellet, og her fikk vi en fin innføring i skoltenes historie av lokal guide. Hun fortalte også hvordan flere hundre tilreisende fra Norge – Finland og Russland kom for å delta i denne viktige sermonien i skoltesamenes historie i september 2011.

Lørdag skulle det være Gudstjeneste ved kapellet med prosesjon rundt gravhaugen og vannvielse. Stor var vår undring og glede da dette øde stedet ble innvandret av ortodokse fra Russland, Finland, Sverige og Norge som kom i busser og biler fra fjern og nær. Biskopen fra Oulu var på plass sammen med prester og eget kor. Seremonien foregikk på finsk og norsk og kirkeslavisk med finsk kor. Vi gikk i prosesjon til Neiden elven hvor den finske biskop Arseni av Oulu velsignet vannet og bestenket oss med vievann. Deretter fylte vi flaskene våre med hellig vann.

Deretter ble det ble lest Akathist for Hl. Trifon utenfor St. Georgs kapell, og vi tente lys i kapellet. Denne fine sermonien ble avsluttet på Neiden hotell, hvor pilegrimer, prester fra de tre land samt biskopen fra Finland samlet seg til kirkekaffe, hyggelig prat og kulturelt program

I Neiden bodde vi på Neiden Hotell like ved skoltebyen. Her spiste vi middag og fikk servert herlig lokalfisket røye. Videre brukte vi ledig tid til å hvile oss, og gå tur langs Neiden elven, hvor vi nøt den vakre og særegne naturen i dette området.

Starosten for den ortodokse kirkeforeningen St. Georgskapellet i Neiden, Oiva Jarva, inviterte gruppen vår til å besøke ham. Hjemmet hans var det rene museet med en rekke flotte antikke gjenstander som var opptil flere hundre år gamle. Mens vi nøt kaffen og søtsakene vår gjestfrie vert serverte, fortalte han om gjenstandene og skoltenes tradisjoner og liv gjennom tidene. En fantastisk hyggelig kveld. Vi tok også en del bilder av badstuen i huset som var bygget for over 100 år siden. Dessverre fikk vi ikke prøve den. Det får være til en annen gang!!

Søndag morgen var det tidlig opp og reise med to maksitaxier til Finland og skoltebyen Sevettijärvi der det var gudstjeneste på norsk og finsk og kirkeslavisk med deltakelse av pilegrimer fra tre land. Den lille kirken var fylt til randen av tilreisende og mange sto også på trappa utenfor.

I forbindelse med kirken lå skoltenes gravplass. Den var vakker og spesiell for oss. Gravene var "dekorert" med reinmose, og det gjorde ett sterkt inntrykk å vandre der. Vi avsluttet med lunsj og hyggelig prat i kirkens forsamlingsrom.

På ettermiddagen reiste vi tilbake til Kirkenes for å bytte til russiske taxier. Så bar ferden over Storskog og inn i Russland og i retning Petsjenga. Gjennom kortvokst bjørkeskog med et og annet reinsdyr bar det av gårde mil etter mil, til vegetasjonen tok slutt og et trist syn åpenbarte seg ved byen Nikkel. Der

Hellige Trifon avbildet på ikonet foran kapellet han bygde i Neiden i 1565.

Gudstjeneste fra den vakre kirken i skoltebyen Sevettijärvi i Finnland.

var all vegetasjon forgiftet av gruvedriften og ikke et grønt strå å skue. Bare røyk og gass og rustne industribygg.

Målet var Petsjenga-klosteret som ble grunnlagt av hellige Trifon ca i 1540. I 1565 hadde klosteret 20 munker og 30 lekbrødre i fellesskapet. På Pasvikelvens vestre bredd bygde han hl. Boris og Glebs kirke som skulle bli østsamenes viktigste kirke inntil den brant i 1944.

På juledagen snaut et tiår etter hl. Trifons død ble Petsjenga klosteret brent og plyndret av et finsk-svensk streifkorps. Trifons læresvenn Jona, prester og munker samt lekfolk, i alt 116 mennesker led matyrdøden. Massakeren minnes første juledag, og hellige Trifons minnes 15/28 desember.

Siden den tid har klosterets historie vært broket, men det er nå på nytt og for tredje gang klostervirksomhet i Petsjenga. Ut på kvelden ankom vi Petsjenga kloster som var under bygging på fjerde året. Dette var byggverk bestående av tømmerbygninger, kirke, et bygg som skulle romme munkene, administrasjonsbygg, bakeri og andre bygg for forskjellig virksomhet. Området var gjerdet inn av palisader laftet av kraftig tømmer med en imponerende port og flere tårn. Det var også påbegynt et hus for overnatting for besøkende, også det i laftet tømmer. Resepsjon med bokhandel var også bygget i samme materiale. Kirken var som nevnt laftet i grovt tømmer etter det vi forstår, var en lokal byggeskikk. Den var lys og vakker med mye furu og utsmykket med ikonostas i lyse farger. Kirken hadde også gamle ikoner på kirkeveggene. Alt i denne kirken fra grunnmur til tak var laget i tre. Selv kuplene var laget i tusener av furuspon.

Klosteret kan vanskelig beskrives, det bør oppleves. Ord blir fattige når vi kommer til et slikt sted. Dimisjoner, arkitektur og håndverk er ubeskrivelig. For ikke å glemme den åndelige opplevelsen ved å vær på et sted med en slik historie som Petsjenga klosteret har. I klosteret finnes rehabiliteringssenter for hjemløse. Her kan hjemløse

Klosteret i Petsjenga (bildet under er tatt om vinteren på en tidligere pilegrimstur)

og arbeidsløse delta i videre bygging av klosteret og andre deler av klosterområdet, samt at de får leve der fremover. En av disse viste oss rundt, og i butikken kunne vi kjøpe bøker, ikoner mv.

Klosteret ligger i Luostari i Murmansk-regionen, og er verdens nordligste kloster. Det ble innviet av erkebiskop Simon av Murmansk og Monchegorsk

Vi tilbrakte natten på hotell Petsjenga i byen Zapoljarnij, og neste dag tok vi igjen turen til klosteret og viste hl. Trifon heder ved hans grav utenfor kirken, før vi begav oss på hjemveien. Vi gjorde en kort stopp på veien for å skue over til kirken i Boris-Gleb (ikke den som hl, Trifon bygde, men den "nye" fra 1880-årene). Vi var en multi-nasjonal gruppe, men alle forsto hverandre. Vi hadde det triveligt sammen og følte oss trygge. Vi hjalp hverandre med språket og praktiske ting.

Hver av oss reiste hjem med gode inntrykk, mange bilder fra den vakre pilgrimsturen, hvor vi har fått nye venner. Kanskje mange vil se på bildene, tenke og smile, hvordan vi hadde det fint sammen.

Bildene på denne siden er fra gudstjenesten i den nye tømmerkirken i Petsjenga klostret.

Siste "steg" på turen var passkontroll fra Russland og inn i Norge. Den var enklere og mer hyggelig enn når vi kommer fra utlandet og inn på Gardemoen eller Flesland.

Til slutt vil vi takke alle deltagerne for en lærerik, hyggelig, og varm pilegrimsreise, der vi fikk med oss mye historisk, menneskelig og åndelig påfyll. En spesiell takk til fader Johannes og fader Serafim for dyktig regi og ledelse. Sist men ikke minst en takk til Oiva for gjestfriheten.

Teksten er satt sammen av
bidrag fra følgende deltakere:
Sturla Olsen,
Regina Anastasia Kornev,
Ingunn Irene Knutsen,
Vidar Sandersen og
Marina Yanchuk

Hellige Trifon Skita (Hurdal) hadde den tradisjonelle feiringen av hl. Serafim av Sarov 1. august. Været var fint og det kom uventet mange mennesker fra nær og fjern. I løpet av liturgien ble Svein og Kirsten Sandvold salvet med Hellig Myron og innlemmet i Kirken, og under gudstjenesten hadde vi atter gleden av byzantinsk sang ved Panagiotis Pavlos. Etter bevertningen (takk til dem som hadde med god mat og kaker og annet) hadde vi foredrag av den svenske ikonmalerinnen Christina Schöldstein (theol. og fil. cand. i kunstvitenskap og russisk kulturhistorie, og underviser bl.a. i ikonmaling). Dagen ble avsluttet med akatist for hl. Serafim i kapellet som er viet til hans ære i skogen bak klosterbygningene.

4.-6. august hadde vi besøk på skitaen av f. Vladimir Zelinski som er prest for en menighet i Brescia (Italia). Et hyggelig bekjentskap og nyttig besøk.

12. september hadde vi "Kulturkveld" på Skitaen. Det er første arrangement i en rekke som skal uttrykke fellesskp mellom kirke og kultur, ja at de hører sammen og påvirker hverandre. Egentlig kommer jo kulturen av kulten, og har sitt religiøse opphav i gudstilbedelsen. Det er således ikke noen kunstig allianse. Denne første kvelden i første rekke musikalsk. Organist Roger Andreassen fra Ringsaker, en viktig person i kulturlivet i området, spilte piano sammen med Svein Sandvold på fiolin. Det var flettet inn kåsseri mellom musikkstykkene. Publikum hadde også anledning til å være med på vesper i klosterkirken, samt se på Sveles ikoner som fremdeles henger til utstilling i forsamlingslokalet. Arrangementet var godt besøkt.

14. september var det "marked" på Skitaen. Mange fine ting og bøker, så vel nytt som brukt, og antikt.

NEIDEN

Vi hadde vår gudstjenestehelg ved St. Georgs kapell i Neiden på den vanlige tiden: Siste helg i august. I år hadde vi endret litt på programmet, slik at vi på lørdagen hadde full Parastos for de døde på gravplassen, deretter gikk vi i prosesjon til Neiden-elva for vannvielsen, og til slutt, da prosesjonen endte opp ved kapellet, leste vi akatist til ære for hl. Trifon, mens folk fikk gå inn i kapellet i små puljer. I år var det biskop Arseni fra Oulu som representerte den finske ortodokse kirken, og med ham kom flere prester, en diakon og kor, samt mange pilegrimer. Fra Russland kom f. Sergij og f. Ioann fra Murmansk, og sammen med dem en gruppe pilegrimer. Etter gudstjenestene som fant sted på lørdag i år, hadde vi felles kirkekaffe på Neiden Hotell samt litt ekstraprogram. På søndagen reiste vi til Sevettijärvi og var med på liturgien der. Det synes som om årets ordning for helgen var vellykket.

Nytt i år var også at vi hadde arrangert en Pilegrimstur i hl. Trifons fotspor: Neiden-Sevettijärvi og Petsjenga. 14 personer var med, og på stedet sluttet også Thomas Arentzen og en forskervenn seg til oss. Etter liturgien i Sevettijärvi reiste vi videre til Petsjengaklosteret som vi besøkte på søndag kveld, videre overnattet vi i Zapoljarnij for så neste dag å besøke Petsjengaklosteret og hl. Trifons gravsted en gang til. Turen gikk over 4 dager og fulgte helt etter det oppsatte programmet. Se ellers rapport om dette annet sted i bladet.

NY BOK

fra Hl. Trifon Skita

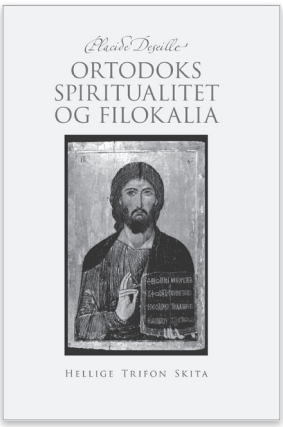

F. Placide Deseille
Ortodoks
Spiritualitet
og Filokalia

Overs fra fransk
av Jon Wetlesen

340 s. 300 kr.

bestilles via e-mail
fader.johannes@ortodoks.org
og sms til mobil: *472 71 396*

Stavanger/Sandnes – Kristi forklarelses menighet i Rogaland er i gang med ombyggingen av eiendommen i Daleveien 3, Sandnes. Arbeid i kjelleren er i gang for å gjøre den brukelig som forsamlingslokale. Her det dugnad to dager i uka, hvor folk kan komme og bidra fysisk og konkret. Her graves (gulvet skal senkes en meter), jord bæres ut, det dreneres, og mures. Det bæres stein og sement, snekres og skrus og alt annet som er nødvendig. I løpet av de to månedene som er gått, har det blitt nelagt ca 350 dugnadstimer! Der er en fin lagånd og iver for å få til det vi har planlagt. Det er et forbilde!

OLIVENOLJE OG BIVOKSLYS

Vi har flere ganger påpekt at våre ikonlamper skal brenne med olivenolje eller bivokslys. Det er gammel tradisjon fra kirkens begynnelse. Olivenoljen er språklig og symbolsk knyttet til Guds nåde og godhet og til salvingsseremoniene. Og bivoksen er et naturlig mate-

FRA MENIGHETENS LIV

Dåp:

Marcela Ovidia Ulriksen Balan, datter av Marius Balan og Malin Anett Ulriksen Kristiansen Oslo 28. juli

Mohidin Adam Ahmednur, sønn av Ahmednur Ismail og Meron Alem Simon Oslo 28. juli

Dåp:

Christian Saba Østern, sønn av Ketil F Østern og Reine Saba Oslo 11, august

Katekumenat:

Simen Syvertsen Oslo 3. nov.

Konversjon:

Svein E Sandvold Kirsten Sandvold Hurdal 1. august

Ektevigsel:

George Stanciu og Claudia Monica Fernandes Barata Oslo 31. august

GAVER INNKOMMET TIL KIRKEN

Givere til Hl. Nikolai menighet får skattefradrag for gaver til menighetens konto. Ønsker du skattefradrag på dine gaver må navn, adresse og personnummer oppgis. Man får skattefradrag på gaver fra 500kr til 12000kr i løpet av et året.

Gaver innkommet på Menighetens konto 0532 12 67426 / 2050 03 19357 siden sist: Gaver til kirkebygg i Oslo

Vi fortsetter innsamlingen til å bygge om kirken slik som vist tidligere og slik vi har vedtatt på Medlemsmøtet. Vi har altså startet byggearbeidet slik som vedtatt på Medlemsmøtet, så vi ber om forsterket innsats og generøsitet for å kunne gjennomføre det. Mange har fast utbetaling fra konto, og flere nye gavegivere oppfordres til å komme på "banen" slik at vi kan realisere vår plan. Mange takk til alle dere som har sendt gaver på menighetens konto!

R&V Damcevski 200 Jon Wetlesen 1200 I-J Nilssen 5000 Halina Semizhon 2000 Thor Stange 1600 Julia Chaffin 1200 Sinisa Sedlan 900 E O Paulsen 800 Sarita Jankovska 600 Liljana Hovstø 900 Thomas Såheim 2000 I-J Enger 2500 Zorica Ranisavljevic 1500 O G Svele 4000 Todorka Struksnes 2000 Kjetil Jikiun 12.000 f. Serafim 12.000 C Karlsen 300 Dag Markeng 3000 Manjana Kvalheim 1000 Andrej Z Morch 2500 Elisabeth Afwerki 500 Zana Radevska 200 Aleksandra Leontieva 1500 Mariamna Skottun 550 Radinka Nikolovska 1000 Ludmila Mobech 1000 A O Volden 400 Eilert Struksnes 1500 Harald Olsen 300 Sanija Jerotic 1000 Sergej Petrov 100 Anita Zvolinschi 1000 M H Martinsen 200 Zorica Stojanovic 1000 Margit H Olsen 1100 Zarema Krieg 300 Kira Holmsen 200 Pirichat Panya 200 Michael Selassie 1000 Lonni Lepp 3100 Kiflai Haile 200 Ksenija Ozmidova 500 Daria Efimkina 200 Svein Sandvold 6000 Panagiotis Kizeridis 40.000 f. Johannes 12.000 M. Gebreab 100 NN 1380 Douleva og Colban 3000 Engen kloster 1000 Aanastasia og Aleksej Kornev 1000 Sofia Øien 500 Zinaida Klepp 500 Olga Røise 1000 Hannah Khoury 5000 Frieda Eie 500 Inna Zeinalova 400 Janett Khoury 5000

Hjertelig takk for alle bidrag!

riale som også har bibelsk tilknytning. Begge deler er naturlige og ikke syntetiske.

Mange bruker likevel for eksempel soyaolje, solsikkeolje eller annet i oljelampen, og argumenterer med at det er billigere. Tenk at vi som lever i den rikeste del av verden skal være så gjerrig overfor Gud! Mens man koster alskens luksus og komfort på seg selv og kaster nye og brukelige ting i søpla, fordi det ikke er moderne nok eller riktig modell! Det er noen ord av apostelen Paulus som kommer meg i hu i den sammenhengen: *Den som sår karrig (gjerrig), høster karrig (gjerrig).*

Noen bruker stearinlys i stedet for bivokslys (de er jo så billige og ofte på tilbud!), men de er laget av animalsk fett! Kirken forlot den gamle pakts dyreoffer og har hele tiden holdt seg til plantematerialer. Derfor skal vi ikke bruke stearinlys foran ikonene.

Andre bruker heller telys, i stedet for bivokslys, fordi de er så praktiske og billige! Ja, de er det! Men til gjengjeld er de også knyttet til helseskade og miljøødeleggelse. Telys er laget av palmeolje! Noe av det verste vi kan benytte. Når den varmes opp, blir den kreftfremkallende. Og når den brenner, oser den kreftfremkallende gass. OG – fremstillingen av palmeolje er en av de store trusslene mot miljø og dyreliv og menneskers helse. Palmeoljeplantasjene fortrenger regnskogene og fjerner levevilkårene for mange dyrearter og resulterer i at de er kommet på den røde listen over truede arter! Og det skal vi IKKE være med på og ha ansvar for gjennom å benytte palmeolje.

Om pris er så viktig at man ikke kan koste på seg olivenolje eller bivokslys foran ikonene, er det mye bedre å ta til elektrisiteten. Monter et spotlight over ikonene. Det er mere redelig.

f. Johannes

returadresse:
Hellige Nikolai Kirke
Tvetenveien 13, 0661 Oslo

B

PORTO BETALT VED INNLEVERINGEN P.P. NORGE/NOREG

✣ ERKEBISKOP GABRIEL

Leder for erkestiftet for menigheter av russisk tradisjon i vesteuropa og eksark for den økumeniske patriark.

Erkebiskop Gabriel trakk seg tilbake p.g.a. sykdom tidlig i år, sovnet inn i Herren lørdag 26. oktober i Maastricht kun 67 år gammel. Vladyko Gabriel ble valgt til leder for vårt erkestift og dermed eksark for Den økumeniske patriark i 2003. Han ble altså i den stillingen i 10 år. Han var også medlem av Rådet for ortodokse biskoper i frankriket (AEOF), var forstander for St. Alexander Nevsky-katedralen i Paris og rektor for vårt teologiske institutt St. Serge. Han var en mann som uttalte direkte hva han mente og hadde også god sans for humor. Han var en mann med visjoner, og utviklet

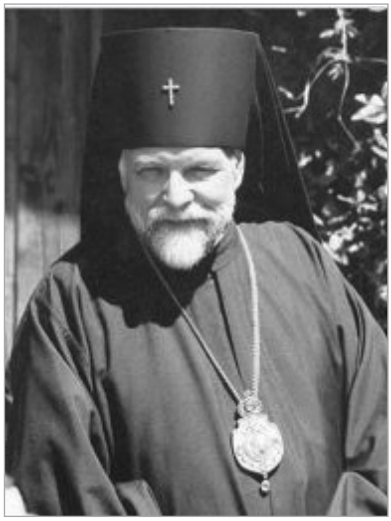

vårt erkestift mye i løpet av sine 10 år. Hans tid vil bli sett på som svært viktig i ettertid. For oss i Norge var erkebiskop Gabriel en nær og kjær venn. Han besøkte oss ofte og utførte mange viktige handlinger her. Han ble begravet lørdag 2. november. Først var det liturgi i katedralen i Paris, deretter ble kisten ført til Uspenski-kirken i St-Genevieve-de-Bois, hvor begravelsen fant sted. Han ligger nå i krypten der sammen med alle våre metropolitter og erkebiskoper.

Må Gud ha ham i evig minne!

Вечнач память!

Alle oppfordres til å be for Hans sjel.

ARKIMANDRITT JOB (GETCHA) – ИОВ (ГЕЧА)

Er valgt til ny leder for vårt erkestift/eksarkat.

Han vil om kort tid bli ordinert til biskop og innsatt som erkebiskop.

Valget av ham fant sted på Erkestiftets Generalforsamling i Paris 1. november. Fader Job er født i Canada av ukrainske foreldre i 1974, og er således kun 39 år. Han har høyeste teologiske utdannelse (bl.a. fra vårt teologiske institutt – St. Serge i Paris) og er doktor i teologi. Han har vært tilknyttet vårt stift flere år

– fra 1996 som diakon, og i 2003 ble han viet til prest av erkebiskop Gabriel. 2005-2007 var han doyen for Institut St. Serge, men forlot vårt stift etter konflikt med erkebiskop Gabriel i 2009. Han snakker flytende russisk, ukrainsk, engelsk, fransk og gresk. Må Gud gi ham mange år!

Многая лета!

Alle oppfordres til å be for ham!